

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 07 Ocak 2026

Sayı : 15995

38604

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. 06.01.2026

Av. İnan Akgün Alp

Kars Milletvekili

3 Mart 2015 tarih ve 29284 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in temel amacı; çocukların ve gençlerin aile ortamında korunmasını sağlamak, yoksulluk nedeniyle kurum bakımına yönelmenin önüne geçmek ve aileyi güçlendirmektir.

Ancak Yönetmelik metninde asgari ücretle çalışan ya da düşük gelirli bireylerin SED'den yararlanamayacağına dair açık bir hüküm bulunmamasına rağmen, uygulamada asgari ücretli veya hanede herhangi bir geliri bulunan ailelerin SED başvurularının reddedildiği ya da mevcut desteklerin kesildiği görülmektedir.

Sahadan gelen somut örneklerde;

- Ailede bir ebeveynin asgari ücretle çalışmaya başlaması,
- Geçici ve güvencesiz işlerde (ev temizliği, kağıt toplama vb.) gelir elde edilmesi,
- Hanede tek bir gelir kaydının bulunması

gibi nedenlerle SED desteğinin kesildiği veya bağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu uygulamalar, asgari ücretin açlık ve yoksulluk sınırının altında kaldığı ekonomik koşullarda, sosyal yardımların amacına aykırı sonuçlar doğurmaktadır.

Bu durum, Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen sosyal devlet ilkesi, 41. maddesinde yer alan ailenin korunması, 61. maddesinde güvence altına alınan sosyal yardım ve sosyal güvenlik hakkı ile bağdaşmamaktadır. Mevcut uygulama yoksulluğu azaltmamakta; aksine yoksulluğu istatistik dışına itmektedir.

Yoksullukla mücadele, yalnızca istatistiksel göstergeler üzerinden değil, yurttaşların gerçek yaşam koşulları dikkate alınarak yürütülmelidir. Asgari ücretli ve güvencesiz çalışan ailelerin sosyal destek sisteminin dışına itilmesi, sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle yukarıdaki soruların ayrıntılı ve şeffaf biçimde yanıtlanması kamu yararı açısından zorunludur.

Bu bağlamda;

- 1- SED Yönetmeliği kapsamında “muhtaçlık” tespiti yapılırken esas alınan gelir kriteri nedir? Bu kriterin asgari ücretle çalışan aileleri fiilen dışlayacak şekilde uygulanmasının hukuki dayanağı var mıdır?
- 2- SED bağlanması veya devamı için uygulamada esas alınan azami gelir tutarı nedir? Bu tutar hangi ölçütlere göre belirlenmektedir?
Son beş yıl içerisinde; gelir durumu gerekçesiyle SED başvurusu reddedilen, mevcut SED desteği kesilen kişi ve hane sayısı kaçtır? Bu kesinti ve retlerin gerekçeleri istatistiksel olarak nasıl dağılmaktadır?
- 3- Asgari ücretin ve düşük gelirli istihdamın açlık ve yoksulluk sınırının altında kaldığı gerçeği karşısında, SED Yönetmeliği’nde gelir kriterlerinin “en azından yoksulluk sınırı altında yaşayan haneleri kapsayacak şekilde” yeniden düzenlenmesi Bakanlığınızın gündeminde midir?
- 4- SED uygulamasının, “geliri var/yok” şeklindeki katı bir değerlendirme yerine;
– Yoksulluk sınırı,
– Hane büyüklüğü,
– Gerçek yaşam maliyetleri ve enflasyon etkisi
dikkate alınarak kademeli ve tamamlayıcı sosyal destek modeli hâline getirilmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 5- Mevcut uygulamaların Anayasa’da güvence altına alınan sosyal devlet ilkesi ile uyumlu hâle getirilmesi amacıyla, SED Yönetmeliği’nde kapsamlı bir mevzuat değişikliği yapılması planlanmakta mıdır?